Tajemnica śpiewających ptaków

SCENARIUSZ LEKCJI
SZKOŁA PODSTAWOWA
KLASY 1-3

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE
DLA NAUCZYCIELEK I NAUCZYCIELI
przygotowane przez

KinoSzkoła
FUNDACJA ROZWOJU KOMPETENCJI MEDIALNYCH I SPOŁECZNYCH

Szanowni Państwo,

przekazujemy w Państwa ręce scenariusz zajęć do filmu *Tajemnica śpiewających ptaków* w reżyserii Antoine'a Lanciaux – opowieści, która łączy wakacyjną przygodę i rodzinną zagadkę z refleksją nad tym, jak poznajemy i oceniamy innych ludzi. Materiał przygotowano z myślą o uczennicach i uczniach klas I–III szkoły podstawowej, aby wspólny seans stał się punktem wyjścia do rozmowy o empatii, przyjaźni i uważności na drugiego człowieka.

Dziewięcioletnia Lucie przyjeżdża na wakacje do mamy prowadzącej wykopaliska archeologiczne w niewielkim Bectoile. Wkrótce sama rozpoczyna poszukiwania, które prowadzą ją ku tajemnicy zniknięcia dziadka i spalonego przed laty młyna. Wraz z nastoletnim Yannem przygląda się śladom przeszłości, przegląda archiwalne gazety i podąża za niebieskimi sikorkami. Odkrywanie rodzinnej historii wymaga jednak czegoś więcej niż detektywistycznej spostrzegawczości – gotowości do słuchania, współpracy i zmiany zdania, gdy poznaje się nowe fakty.

To właśnie **gotowość do spojrzenia poza pierwsze wrażenie** stanowi szczególnie wartościowy wychowawczo wątek filmu. Relacja Lucie i Yanna pozwala przyjrzeć się temu, jak lepsze poznanie drugiej osoby zmienia nasze nastawienie. Historia bohaterów zachęca do rozmowy o pochopnych ocenach, różnicach między ludźmi oraz uczuciach i potrzebach, których nie widać na pierwszy rzut oka. Wątki rodzinnej przeszłości, więzi międzypokoleniowych i bliskości z przyrodą dodatkowo poszerzają przestrzeń do rozmowy o przynależności, trosce i ciekawości świata.

Proponowany scenariusz pomaga przenieść filmowe doświadczenia na codzienne sytuacje w klasie. Analizując relację bohaterów, wspólnie rozwiązując zadania i rozważając historię nowego ucznia, dzieci ćwiczą przyjmowanie perspektywy drugiej osoby. Uczą się odróżniać to, co wiedzą, od tego, czego jedynie się domyślają, oraz zastanawiają się, jak okazać zainteresowanie i wsparcie komuś, kto pozostaje na uboczu grupy.

Zajęcia wspierają realizację celów podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej związanych z rozwojem społecznym i emocjonalnym, szacunkiem dla innych oraz współdziałaniem. Rozmowa o filmie rozwija uważne słuchanie, formułowanie pytań, wypowiadanie własnego zdania i uzasadnianie wniosków. Praca w grupach oraz namysł nad zachowaniem bohaterów sprzyjają rozwijaniu kompetencji komunikacyjnych, empatii i odpowiedzialności za relacje. Są to obszary obecne zarówno w dotychczasowej podstawie programowej, jak i w nowej podstawie wdrażanej od września 2026 roku w klasach pierwszych.

Tematyka i sposób pracy wpisują się również w **kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027**: kształtowanie postaw prospołecznych, przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i wspieranie zdrowia psychicznego dzieci, a także rozwijanie ciekawości i aktywności poznawczej. Rozmowa o skutkach etykietowania i odrzucenia może wspierać budowanie bezpiecznej, życzliwej społeczności klasowej, a filmowe śledztwo zachęca do zadawania pytań, poszukiwania informacji i samodzielnego wyciągania wniosków.

Mamy nadzieję, że spotkanie z *Tajemnicą śpiewających ptaków* będzie dla Państwa okazją do wartościowej rozmowy z dziećmi – o tym, że każdy ma swoją historię, a zanim kogoś ocenimy, warto dać sobie czas, by go poznać.

dr Joanna Zabłocka - Skorek

Prezeska Fundacji „KinoSzkoła"

Temat:

NIE OCENIAJ PO POZORACH - każdy ma swoją historię.

Opracowała: Emilia Żuber - edukatorka filmowa,
laureatka nagrody PISF w kategorii edukacja filmowa.

Grupa odbiorcza: szkoła podstawowa, klasy 1-3;
Przedmiot: godzina do dyspozycji wychowawcy;
Czas trwania: 45 min.
Cele wychowawcze:

- rozwijanie empatii i wrażliwości społecznej poprzez dostrzeganie uczuć i potrzeb innych osób;
- kształtowanie otwartości wobec różnorodności oraz szacunku dla każdego człowieka;
- rozwijanie umiejętności unikania pochopnych ocen i dostrzegania, że pierwsze wrażenie może być mylące;
- doskonalenie uważnego słuchania i poznawania innych przed wyciąganiem wniosków;
- wzmacnianie postawy szacunku i akceptacji wobec osób o różnych doświadczeniach i zainteresowaniach;
- rozwijanie umiejętności przyjmowania perspektywy drugiej osoby oraz lepszego rozumienia jej zachowania;
- budowanie bezpiecznych i życzliwych relacji rówieśniczych opartych na wzajemnym zaufaniu i współpracy.

Cele zajęć:
Podczas zajęć uczeń/uczennica:

- rozwija empatię poprzez dostrzeganie i uwzględnianie perspektywy drugiej osoby;
- dostrzega, że ludzie mogą różnić się doświadczeniami, zainteresowaniami i sposobem postrzegania świata;
- dostrzega, że pierwsze wrażenie może być mylące;
- doskonali umiejętność uważnego słuchania i poznawania drugiej osoby przed wyciąganiem wniosków.

Metody pracy:

- praca z tekstem kultury filmowej;
- praca indywidualna, praca w grupie;
- burza mózgów;
- dyskusja;

Potrzebne materiały:

- tablica, marker;
- wydrukowane Karty pracy – załącznik nr 1; załącznik nr 2;

Przed zajęciami: Uczniowie/uczennice oglądają film pt. *Tajemnica śpiewających ptaków*, reż. Antoine Lanciaux, Belgia/ Francja 2025, 77 min.

Przebieg zajęć:

FAZA WSTĘPNA

Nauczyciel/ka prosi uczniów/uczennice, aby dokończyli jedno zdanie: „Po obejrzeniu filmu najbardziej zapamiętałem/zapamiętałam…”. Uczniowie/uczennice mogą powiedzieć o bohaterze, wydarzeniu, emocji lub scenie, która szczególnie zwróciła ich uwagę.

Czas trwania: 5 min.

PRACA Z FILMEM

Zadanie nawiązujące do filmu – „Poznaj bohatera, zanim go ocenisz”

ETAP 1: Burza mózgów

Nauczyciel/ka zapisuje na tablicy imiona Lucie i Yann, a następnie prosi uczestników/uczestniczki o wspólne przygotowanie odpowiedzi na pytania. Zadaniem uczniów/uczennic jest przyjrzenie się relacji bohaterów oraz zastanowienie się, jak zmieniała się w trakcie filmu. Uczniowie/uczennice otrzymują kartki z poleceniem (**Załącznik nr 1**).

1. *Co bohaterowie pomyśleli o sobie, gdy się poznali?*
2. *Czy pierwsze wrażenie zawsze jest prawdziwe?*
3. *Czego dowiedzieli się o sobie, gdy lepiej się poznali?*
4. *Jakie dobre cechy zobaczyli w sobie później?*

Czas trwania: 10 min.

Następnie nauczyciel/ka inicjuje dyskusję, zachęcając uczniów/uczennice do dzielenia się swoimi wnioskami i spostrzeżeniami. Uważnie słucha ich wypowiedzi, zwracając szczególną uwagę na sytuacje, w których pojawiają się pochopne lub negatywne oceny bohaterów. W toku rozmowy podkreśla, że relacja między Lucie i Yannem stopniowo się zmieniała i z czasem stawała się coraz bardziej przyjazna. Na zakończenie wspólnej dyskusji grupy zapisują na odwrocie kartki własne dokończenie zdania: *„Zanim ocenię drugą osobę, warto…”.* Następnie przedstawiciele/ki grup odczytują przygotowane propozycje.

Czas trwania: 5 min.

Zadanie nawiązujące do filmu - „Śledztwo Lucie i Yanna”

ETAP 2: praca w grupach

Nauczyciel/ka dzieli uczniów/uczennice na kilkuosobowe grupy. Każda grupa otrzymuje zadanie o treści:

Wyobraźcie sobie, że jesteście detektywami pomagającymi Lucie i Yannowi w rozwiązaniu tajemnicy starego młyna. Przypomnijcie sobie wydarzenia z filmu i odpowiedzcie na pytania:

1. *Co pomogło bohaterom odkryć tajemnicę starego młyna?*
2. *Kogo musieli uważnie obserwować lub wysłuchać?*
3. *Dlaczego nie warto od razu oceniać tego, co widzimy?*

Po zakończeniu pracy przedstawiciele grup prezentują swoje odpowiedzi. Nauczyciel/ka podkreśla, że w filmie bohaterowie stopniowo odkrywali kolejne informacje. Aby zrozumieć sytuację, musieli obserwować zwierzęta, słuchać wypowiedzi innych osób i łączyć różne fakty. Podobnie jest w życiu – zanim ocenimy człowieka lub sytuację, warto najpierw spróbować dowiedzieć się więcej o danej sytuacji, żeby nikogo nie oceniać pochopnie.

Czas trwania: 10 min.

3. PRACA INDYWIDUALNA

Nauczyciel/ka przedstawia uczniom/uczennicom krótką sytuację i rozdaje pytania (**Załącznik nr 2**):

Do klasy przychodzi nowy uczeń. Podczas pierwszych dni jest małomówny i często siedzi sam. Niektórzy uczniowie/uczennice mówią: „On jest dziwny i chyba nie chce się z nami kolegować".

1. *Czy wiemy na pewno, dlaczego nowy uczeń zachowuje się w taki sposób?*
2. *Co może czuć ta osoba?*
3. *Czego może potrzebować?*
4. *Co moglibyśmy zrobić, aby lepiej go poznać?*

Uczniowie/uczennice mają kilka minut na indywidualne refleksje, a następnie dzielą się swoimi odpowiedziami na forum. W trakcie rozmowy nauczyciel/ka podkreśla, że zachowanie, które widzimy, nie zawsze mówi nam wszystko o danej osobie.

Czas trwania: ok. 10 min.

ZAŁĄCZNIK NR 1

Zastanówcie się, jaka była relacja Lucie i Yanna na początku filmu i jak zmieniała się w trakcie historii. Następnie wspólnie odpowiedzcie na cztery pytania.

Czas na wykonanie zadania: 10 minut.

1. Co bohaterowie pomyśleli o sobie, gdy się poznali?
2. Czy pierwsze wrażenie zawsze jest prawdziwe?
3. Czego dowiedzieli się o sobie, gdy lepiej się poznali?
4. Jakie dobre cechy zobaczyli w sobie później?

Zastanówcie się, jaka była relacja Lucie i Yanna na początku filmu i jak zmieniała się w trakcie historii. Następnie wspólnie odpowiedzcie na cztery pytania.

Czas na wykonanie zadania: 10 minut.

1. Co bohaterowie pomyśleli o sobie, gdy się poznali?
2. Czy pierwsze wrażenie zawsze jest prawdziwe?
3. Czego dowiedzieli się o sobie, gdy lepiej się poznali?
4. Jakie dobre cechy zobaczyli w sobie później?

Zastanówcie się, jaka była relacja Lucie i Yanna na początku filmu i jak zmieniała się w trakcie historii. Następnie wspólnie odpowiedzcie na cztery pytania.

Czas na wykonanie zadania: 10 minut.

1. Co bohaterowie pomyśleli o sobie, gdy się poznali?
2. Czy pierwsze wrażenie zawsze jest prawdziwe?
3. Czego dowiedzieli się o sobie, gdy lepiej się poznali?
4. Jakie dobre cechy zobaczyli w sobie później?

Zastanówcie się, jaka była relacja Lucie i Yanna na początku filmu i jak zmieniała się w trakcie historii. Następnie wspólnie odpowiedzcie na cztery pytania.

Czas na wykonanie zadania: 10 minut.

1. Co bohaterowie pomyśleli o sobie, gdy się poznali?
2. Czy pierwsze wrażenie zawsze jest prawdziwe?
3. Czego dowiedzieli się o sobie, gdy lepiej się poznali?
4. Jakie dobre cechy zobaczyli w sobie później?

ZAŁĄCZNIK NR 2

Do klasy przychodzi nowy uczeń. Podczas pierwszych dni jest małomówny i często siedzi sam. Niektórzy uczniowie/uczennice mówią: ***„On jest dziwny i chyba nie chce się z nami kolegować”.*** Zastanówcie się wspólnie:

1. Czy wiemy na pewno, dlaczego nowy uczeń zachowuje się w taki sposób?
2. Co może czuć ta osoba?
3. Czego może potrzebować?
4. Co moglibyśmy zrobić, aby lepiej go poznać?

Czas na wykonanie zadania: 10 minut.

Do klasy przychodzi nowy uczeń. Podczas pierwszych dni jest małomówny i często siedzi sam. Niektórzy uczniowie/uczennice mówią: ***„On jest dziwny i chyba nie chce się z nami kolegować”.*** Zastanówcie się wspólnie:

1. Czy wiemy na pewno, dlaczego nowy uczeń zachowuje się w taki sposób?
2. Co może czuć ta osoba?
3. Czego może potrzebować?
4. Co moglibyśmy zrobić, aby lepiej go poznać?

Czas na wykonanie zadania: 10 minut.

Do klasy przychodzi nowy uczeń. Podczas pierwszych dni jest małomówny i często siedzi sam. Niektórzy uczniowie/uczennice mówią: ***„On jest dziwny i chyba nie chce się z nami kolegować”.*** Zastanówcie się wspólnie:

1. Czy wiemy na pewno, dlaczego nowy uczeń zachowuje się w taki sposób?
2. Co może czuć ta osoba?
3. Czego może potrzebować?
4. Co moglibyśmy zrobić, aby lepiej go poznać?

Czas na wykonanie zadania: 10 minut.

POLSKI INSTYTUT SZTUKI FILMOWEJ

Opracowanie merytoryczne i graficzne

„Kinoszkoła" Fundacja Rozwoju Kompetencji Medialnych i Społecznych

ul. Batorego 1/6, 43-100 Tychy

www.kinoszkola.org.pl

KinoSzkoła
FUNDACJA ROZWOJU KOMPETENCJI MEDIALNYCH I SPOŁECZNYCH